

for det Offentliges Gode, til en vis Tid, idetmindste have en ikke ringe Indflydelse paa en Mængde af sine mindre oplyste, og mange Gange vel ogsaa mindre moralske Medborgeres Uegennyttighed og vinde Magten. Selvbefattning, høit ansat, den giver Indflydelse, ringe Forlangende for Bequemmelighed og Behagelighed, Nedebonhed til at offere for det Nyttige, skaffer Indflydelse og Anseelse, saaledes at Den, som derhos har de andre nødvendige Egenskaber i en nogenlunde fremtrædende Grad, vil mange Gange, skjøndt ikke valgt ind i Communeraadet, udøve mere Indflydelse paa, hvad der foregaaer i den Kreds, hvori han bevæger sig, end alle de Valgte tilsammen. Derfor forekommer det mig, at Spørgsmaalet ligger langt mere for her, saaledes som Ordføreren i den Retning har betegnet det, end i nogen anden. Det er igjennem denne i sig selv lidetriggende Bestemmelse, der skal føres Beviset for, at de høiere Bessatte troe paa den Indflydelse, som deres Overlegenhed, Dygtighed, Selvopoffrelse og Uegennyttighed give dem, og ikke alene behøve at stole paa den Magt, som kaldes Penge. Saalænge som det ringere Antal vil have tildeelt sig sin Magt i Tal, maa den ligge under; saasnart den derimod vover dristig at lade Tallet have sin virkelige Betydning og stolte paa, hvad den i Virkeligheden duer til, saa faaer den Magten og Tallet ved Siden deraf sin Betydning. Man vil indvende derimod, at enkelte Perioder skulle vise det Modsatte; men see tilbunds i de enkelte Perioder og spørg, om der ikke er gaaet forud for dem tydelige Tegn paa, at der var Mangel tilstede paa Hengivelse i Samfunds nødvendigheden, paa Selvopoffrelse og aaben Redelighed, kort sagt, paa Moraliteten i den høiere Deel af det Samfund, hvor Omvæltningerne have fundet Sted. Jeg tør sige, man skal faae Svaret bekræftende, ja, man skal finde, at den intellektuelle Bagtalelse har ødelagt Samfundets Magt, Samfundets Repræsentation og Samfundets Støtte, førend nogenstunde Omvæltningen er indtraadt. Den intelligente Bagtalelse kan godt findes og godt kjendes; den ikke intelligente Bagtalelse bliver kun Sladder, men den intelligente Bagtalelse rammer; det er den, der samler Løgnen op og forstaaer at lade den glide hen, uden at det

viser sig, at det er Løgn, saa at den tilslibt kommer til at passere for Sandhed; denne Art Bagtalelse kommer fra den indsigtsfulde, den bethdelige Mands Mund. — Dette er, troer jeg, den simpleste Opfattelse af dette Spørgsmaal; det kan gjerne være, at det var ligesaa ønskeligt, at dette Punkt ikke laa for til videre Votering, og at man havde stemt for Loven, som den er forelagt, eller at man, naar man vilde gjøre en Forandring, havde iforveien enedes rolig om den og da stemt den igjennem; thi hele denne Tvist om denne fra alle Sider for ubethdelig anerkjendte Sag er af mere Betydning end Sagen selv; men naar vi først ere komne til at forhandle over Sagen, og man fra alle Sider er kommen til at erkjende, at det i Virkeligheden ikke vil gjøre nogen væsentlig Forskjel — og det vil Ingen kunne nægte — at man siger til de Uffeprivilegerede: I kunne bilde Jer ind — thi Mere siger man ikke til dem —, at I have Magt til at sætte en Stemme mere ind i Borgerrepræsentationen, hvorfor da ikke gjøre det? Hvad skaber det? Er der ikke Meget vundet, dersom det kunde have til Følge, at den menigste Mand derved fik en større Fortroelsning til den Styrelse, der udgaaer af Valget? Var det ikke nok værd derfor at bringe et saa ringe og, som man selv siger, intetsigende Offer? Dette er den eneste Betragtning, troer jeg, som her kan gjøre sig alvorlig gjældende. Jeg skal ikke forfølge denne Sag længere, jeg har sagt disse Ord, for at angive, hvorfor jeg vil stemme med Fleertallet. Dersom der ikke var reist nogen Dissens i denne Sag, dersom man kunde have enedes om Forslaget, skulde jeg have stemt for Lovforslaget, og dersom man var kommen til en anden Maade at begrænsse Vælgerne imellem, og ikke havde udfudt et for stort Vælgerantal, saa skulde jeg ogsaa have stemt derfor, fordi det er min fulde Overtydning, at der i denne hele Vælgerbegrænsning ligger en langt mindre virkelig praktisk Forskjel, end man i Almindelighed troer. Der er ikke saamange brugbare Mænd at finde, og der er maaffee mangan Gang endnu færre paa lidelige Mænd, og man vil derfor ogsaa see af Erfaringen, at Stifter ikke ere saa meget hyppige. Naar man iøvrigt har sagt, at de store Udgifter, der gjøres i Communen, især komme